
Aika 02.05.2024, klo 16:01 - 17:17

Paikka Sähköinen kokous

Käsitellyt asiat

- § 15 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 16 **Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjantarkastajien valinta**
- § 17 **Tilannekatsaus HUS-yhtymän yhtymähallituksen tulevaan kokoukseen 6.5.2024**
- § 18 **Tilannekatsaus Sarastia-yhteistyöstä**
- § 19 **Oy Apotti Ab:n omistus- ja takausjärjestelyt**
- § 20 **Edunvalvonnan ajankohtaiset asiat sekä muut käsiteltävät asiat**

Saapuvilla olleet jäsenet

Maarit Raja-Aho, puheenjohtaja
Pirkko Letto, 1. varapuheenjohtaja
Tanja Aidanjuuri
Olga Gilbert
Lauri Kaira, saapui 16:11
Jari Sainio

Muut saapuvilla olleet

Riikka Liljeroos, Hallintojohtaja, sihteeri
Timo Aronkytö, Hyvinvointialuejohtaja
Heli Hakala, HUS-yhtymän yhtymähallituksen jäsen
Mikko Hokkanen, Konsernipalvelujen toimialajohtaja
Anne Sivula, Henkilöstöjohtaja

Allekirjoitukset

Maarit Raja-Aho
Puheenjohtaja

Riikka Liljeroos
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Tanja Aidanjuuri

Olga Gilbert

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla (<https://vakehyva.cloudnc.fi>) torstaista 9.5.2024 klo 12.00 lähtien

Pöytäkirjanpitäjä Riikka Liljeroos

§ 15

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 142 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä. Erityisestä syystä esityslista tai yksittäisen asian selostus ja päätösehdotus voidaan lähettää myöhemmin.

Kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, kolme päivää ennen kokousta toimielimen jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen kokouksessa. Kokouskutsu ja esityslista lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, ensisijaisesti sähköisesti.

Hyvinvointialuelain 108 §:n mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös ne toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Hallintosäännön 146 §:n mukaan toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus:

1. aluehallituksen kokouksessa aluevaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla hyvinvointialuelain 26 §:n mukaan sekä kansalliskielilautakunnan puheenjohtajalla hyvinvointialuelain 33 § mukaan;
2. muiden toimielinten kokouksessa aluehallituksen puheenjohtajalla ja hyvinvointialuejohtajalla, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä aluevaltuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimielinten kokouksissa;
3. aluehallituksen kokouksessa toimialajohtajilla sekä konsernipalvelujen toimialan palvelualuejohtajilla, viestinnän edustajalla sekä juristilla;
4. aluehallituksen kokouksessa nuorisovaltuuston edustajalla. Nuorisovaltuuston edustajalla ei kuitenkaan ole puhe- ja läsnäolo-oikeutta käsiteltäessä salassa pidettäviä asioita.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla kyseisen toimielimen jäsen. Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta. Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 18 §:n mukaan aluehallituksessa on edunvalvontajaosto. Aluevaltuusto on kokouksessaan 29.3.2022 § 23 päättänyt valita edunvalvontajaoston kokoonpanoksi seuraavan:

- Maarit Raja-Aho (kok.), varajäsen Sirpa Peura (kok.)
- Pirkko Letto (sd.), varajäsen Riitta Särkelä (sd.)
- Tanja Aidanjuuri (ps.), varajäsen Teemu Purojärvi (ps.)
- Olga Gilbert (vihr.), varajäsen Reija Friman (vihr.)
- Jari Sainio (sd.), varajäsen Jukka Hako (sd.)
- Lauri Kaira (kok.), varajäsen Anssi Aura (kok.)

Edunvalvontajaoston puheenjohtajana toimii aluehallituksen puheenjohtaja Maarit Raja-Aho ja varapuheenjohtajana Pirkko Letto.

Ehdotus

Edunvalvontajaosto päättää:

1. todeta kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi;
2. myöntää puhe- ja läsnäolo-oikeuden tähän edunvalvontajaoston kokoukseen HUS-yhtymän yhtymähallituksen jäsen Heli Hakalalle asiakointiin 15-17 sekä henkilöstöjohtaja Anne Sivulalle koko kokoukseen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa edunvalvontajaoston puheenjohtaja Maarit Raja-Aho, maarit.raja-aho@vakehyva.fi.

§ 16**Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjantarkastajien valinta****Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen**

Kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, kolme päivää ennen kokousta toimielimen jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen kokouksessa. Kokouskutsu ja esityslista lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, ensisijaisesti sähköisesti. Esityslista sisältää ehdotuksen kokouksen työjärjestykseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta. Tarkoituksena on, että edunvalvontajaosto valitsee kokouksessaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

Hallintosäännön 162 §:n mukaan aluehallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä hyvinvointialueen verkkosivuilla siten kuin hyvinvointialuelain 145 §:ssä tarkemmin säädetään. Muun viranomaisen pöytäkirja annetaan vastaavalla tavalla tiedoksi hyvinvointialueen jäsenille, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi. Jos asia on kokonaan salassa pidettävä, pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan maininta salassa pidettävän asian käsittelystä. Pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot. Pöytäkirjan sisältämät henkilötiedot on poistettava tietoverkosta oikaisuvaatimus- tai valitusajan päättyessä. Hyvinvointialueen jäsenen sekä hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osallisen hyvinvointialueen ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on pantu nähtäville yleiseen tietoverkkoon hyvinvointialueen verkkosivustolle.

Ehdotus

Edunvalvontajaosto päättää:

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
2. valita Lauri Kairan ja Tanja Aidanjuuren tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan;
3. että tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla (<https://vakehyva.cloudnc.fi>) torstaista 9.5.2024 klo 12.00 lähtien.

Päätös

Edunvalvontajaosto päätti yksimielisesti:

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;

-
2. valita Tanja Aidanjuuren ja Olga Gilbertin tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan;
 3. että tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla (<https://vakehyva.cloudnc.fi>) torstaista 9.5.2024 klo 12.00 lähtien.

Lisätietoja päätöksestä antaa edunvalvontajaoston puheenjohtaja Maarit Raja-Aho, maarit.raja-aho@vakehyva.fi.

§ 17**Tilannekatsaus HUS-yhtymän yhtymähallituksen tulevaan kokoukseen 6.5.2024**

VAKEDno-2024-210

Edunvalvontajaoston viime HUS-yhtymäasioiden käsittelyn jälkeen HUS-yhtymän yhtymähallituksella ei ole ollut kokouksia. Yhtymähallituksen seuraava kokous on tulossa 6.5.2024. Kyseisessä kokouksessaan HUS:n yhtymähallitus tulee laatimaan ehdotukset yhtymäkokoukselle, joka pidetään 13.6.2024. Tarkoituksena on nimetä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen yhtymäkokousedustaja sekä antaa yhtymäkokousedustajalle toimiohjeet kokouksessa käsiteltävistä asioista seuraavassa aluehallituksen kokouksessa 14.5.2024.

Kokousten esityslistat ja pöytäkirjat ovat luettavissa HUSin verkkosivuilla osoitteessa https://hus-julkaisu.tweb.fi/ktwebscr/epj_tek_tweb.htm.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen edustajat HUS-yhtymän yhtymähallituksessa ovat:

- jäsen Pirkko Letto, varajäsen Jukka Hako
- jäsen Heli Hakala, varajäsen Sirpa Peura

Ehdotus

Edunvalvontajaosto käy keskustelua yhtymähallituksen tulevasta kokouksesta 6.5.2024.

Kokouskäsittely

Edunvalvontajaoston jäsen Lauri Kaira saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana klo 16.11.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa edunvalvontajaoston puheenjohtaja Maarit Raja-Aho, maarit.raja-aho@vakehyva.fi.

HUS-yhtymän yhtymähallituksen jäsen Heli Hakala poistui kokouksesta päätöksenteon jälkeen klo 16.28.

§ 18**Tilannekatsaus Sarastia-yhteistyöstä**

VAKEDno-2022-183

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle on saapunut markkinaoikeuden päätös 15.3.2024 koskien Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen menettelyä henkilöstöhallinnon tukipalvelujen hankinnassa. Aluehallitus on kokouksessaan 26.3.2024 § 56 päättänyt:

1. että asian yhteiskunnallisen merkittävyyden johdosta ja hankintalain vallitsevan laintulkinnan selkeyttämiseksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialue päättää viedä markkinaoikeuden päätöksen 15.3.2024 ylemmän oikeusasteen eli korkeimman hallinto-oikeuden arvioitavaksi. Hyvinvointialuejohtaja valtuutetaan valmistelemaan hyvinvointialueen valitus korkeimmalle hallinto-oikeudelle sekä muut mahdolliset valitukseen liittyvät asiakirjat;
2. todeta, että henkilöstöhallinnon tukipalvelujen kilpailutuksen valmistelua jatketaan.

Valitus korkeimmalle hallinto-oikeudelle on lähetetty 15.4.2024.

Aluehallitus päätti jo alkuperäisessä hankintapäätöksessään 14.12.2022 § 271 kartoittaa henkilöstöhallinnon palveluiden soveltuvan tarjonnan vuosien 2023–2024 aikana, ja tämän perusteella linjata palveluiden hankinnan jatkosta. Tästä päätöksestä johtuen ja samoin edellä mainitun markkinaoikeuden käsittelyn johdosta hyvinvointialue käynnisti syksyllä 2023 selvityksen potentiaalisista toimijoista palkanlaskentapalvelussa. Selvitys tehtiin yhteistyössä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa.

Hyvinvointialueella käynnistyi syksyllä 2023 Digi -kärkihankkeet eli hankkeet, joissa teknologian keinoin edistetään hyvinvointialueen toimintaa. Yksi kärkihankkeista on henkilöstön, tilojen ja jonojen optimointi. Hanke on alkuvaiheessa keskittynyt nimenomaan henkilöstöoptimointiin, josta keskeinen osa on työvuorosuunnittelu.

Hyvinvointialue hankkiessaan palkanlaskentapalvelun Sarastiasta on samassa hankintakokonaisuudessa hankkinut työvuorosuunnittelun. Myös hr-masterdata on nyt palkanlaskentasovelluksessa ja osana hankittua kokonaisuutta samoin kuin perus HRM-järjestelmä. Erityisesti hr-masterdatan hyödyntäminen on nykymallissa haasteellista samoin kuin sen oikeellisuuden varmistaminen – siksi tavoitteena ovat erilliset järjestelmät, henkilöstötieto HRM-järjestelmässä, jota palkanlaskentajärjestelmä hyödyntää. Maaliskuussa 2024 todettiin kärkihankkeen ohjausryhmässä, että HRM-järjestelmä ja palkanlaskentapalvelu on yhtenäisyyden ja resurssien säästämisen vuoksi tärkeää kytkeä osaksi kärkihanketta (DIGI#2). Niinpä nyt edistetään neljää eri kokonaisuutta kärkihankkeen sisällä:

- palkanlaskentapalvelun hankinta
- HRM-järjestelmän hankinta
- työvuorosuunnittelu ja henkilöstön optimointi
- henkilöstösuunnittelu

Kärkihankkeelle on tehty alustava aikataulu ja sitä toteutetaan eli kaikki neljä osiota kilpailutetaan kuluvaan vuoteen aikana. Ensimmäinen tietopyyntö hankintavaiheen aloittamiseksi on julkaistu ja loput julkaistaan lähiviikkoina.

Henkilöstöjohtaja Anne Sivula pitää kokouksessa tilannekatsauksen Sarastia-yhteistyöstä.

Ehdotus

Edunvalvontajaosto merkitsee tiedoksi tilannekatsauksen Sarastia-yhteistyöstä ja käy keskustelua asiasta.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa edunvalvontajaoston puheenjohtaja Maarit Raja-Aho, maarit.raja-aho@vakehyva.fi.

§ 19**Oy Apotti Ab:n omistus- ja takausjärjestelyt**

VAKEDno-2024-1988

Yhtiön omistusjärjestelyt

Oy Apotti Ab on HUS-yhtymän (43,23 %), Helsingin kaupungin (35,71 %), Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen (14,29 %), Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen (3,48 %), Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen (2,26 %) ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen (1,03 %) omistama yhtiö.

Voimassa olevan, 20.9.2021 allekirjoitetun osakassopimuksen mukaan yhtiön keskeisenä tarkoituksena on tuottaa osakkailleen kokonaispalveluna asiakas- ja potilastietojärjestelmä ja hallinnoida, kehittää ja ylläpitää järjestelmää. Järjestelmän tuottamisen lisäksi yhtiön tehtävänä on tuottaa osakkaiden sidosyksikkönä muun muassa sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmä- ja teknologiapalveluita sekä digitaalisia asiantuntijapalveluita ja muita järjestelmäliitännäisiä palveluita. Yhtiön osakassopimuksessa on sovittu, että yhtiö ei tavoittele voittoa, ja mahdollinen tilikaudelta syntyvä ylijäämä on käytettävä yhtiön tarjoamien palveluiden kehittämiseen.

Yhtiön tuottama Apotti-järjestelmä on otettu käyttöön HUS-yhtymässä, Helsingin kaupungilla, Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella ja Kauniaisten kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollossa, joista viimeksi mainittu on siirtynyt sote-uudistuksessa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vastuulle.

Länsi-Uudenmaan (aluehallitus 11.9.2023 § 129), Keski-Uudenmaan (kuntayhtymän yhtymävaltuusto 16.12.2021 § 53) ja Itä-Uudenmaan (aluehallitus 7.12.2023 § 317) osalta hyvinvointialueiden päätökset ovat olemassa joko toisen potilastietojärjestelmän kilpailutuksen aloittamisesta tai uuden potilastietojärjestelmän hankinnasta. Apotti-järjestelmä ei siis tule näillä hyvinvointialueilla kokonaisuudessaan käyttöönotettavaksi. Erikseen tulee ratkaistavaksi se kysymys, miten Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue menettelee Kauniaisten kaupungilta siirtyneiden sosiaali- ja terveystietojärjestelmien suhteen, joissa siis tällä hetkellä käytetään Apotti-järjestelmää.

Vaikka mainitut kolme hyvinvointialuetta (jäljempänä lähtevät osakkaat) eivät ota järjestelmää käyttöön, ovat ne yhtiön omistajina sidottuja yhtiön osakassopimukseen ja sen velvoitteisiin. Nämä velvoitteet käsittävät muiden ohella yhtiön rahoituksesta huolehtimisen. Tämä tarkoittaa sitä, että osuus yhtiön poistoista, palvelutuotannon kiinteistä kustannuksista ja yhtiön hallintokustannuksista on myös niiden vastuulla.

Lähtevien osakkaiden kannalta on perusteltua pyrkiä irtaantumaan yhtiön omistajuudesta, koska yhtiön osakassopimuksen velvoitteet eivät ole hyvin yhteensopivia sen tilanteen kanssa, jossa hyvinvointialue käyttää toista tietojärjestelmää eikä käytä yhtiön palveluja. Lähtevillä osakkailla on intressi irtaantua myös yhtiön lainojen takausvastuista. Vastaavasti HUSin, Helsingin kaupungin sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen (jäljempänä jäävät osakkaat) kannalta olisi mielekästä, että yhtiössä ei olisi mukana sellaisia omistajia, jotka eivät käytä yhtiön palveluja, ja joilla ei ole intressiä kehittää yhtiön toimintaa.

Yhtiön ja sen omistajien välillä on neuvoteltu syyskuusta 2023 alkaen niistä ehdoista, joilla yhtiöstä ja sen omistajuudesta irtaantuminen olisi mahdollista. Neuvotteluissa on valmisteltu yhtiön sekä jäävien ja lähtevien osakkaiden välille irtautumissopimusta, jossa sovitaan sekä lähtevien osakkaiden osakkeiden siirtymisestä jääville osakkaille että erokorvauksesta, jonka lähtevät osakkaat suorittavat jääville osakkaille. Erokorvauksen määrä vastaa niitä kustannuksia, joihin jäävä osakas olisi sidottu jatkaessaan yhtiön omistajana. Irtautumissopimuksessa sovitaan myös takausten uudelleen järjestelystä siten, että lähtevien osakkaiden takausvastuut siirtyvät jääville osakkaille. Irtautumissopimuksessa sovitaan myös järjestelmän käytön lopettamisesta ja irtautumisesta noudatettavasta menettelystä. Irtautumissopimuksen valmistelussa on osapuolia avustanut yhtiön käyttämä asianajotoimisto Castrén & Snellman.

Aluehallitukselle 14.5.2024 on tarkoitus tuoda ehdotus irtautumissopimukseksi liitteineen.

Takausten siirtäminen edellyttää sitä, että jäävät osakkaat tekevät irtautumissopimuksen kohdan 9.2 mukaisesti uuden takauspäätöksen, joka määrältään kattaa myös siirtyvän takauksen osuuden. Takauspäätöksen tekeminen kuuluu HUS-yhtymässä yhtymäkokouksen, Helsingin kaupungissa kaupunginvaltuuston ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella aluevaltuuston toimivaltaan. Koska myönteinen päätös takausten siirtämisestä on irtautumissopimuksen keskeisenä edellytyksenä, on irtautumissopimuksen hyväksymisestä jäävien osakkaiden osalta tarkoitus päättää vasta takauspäätöksen täytäntöönpanon yhteydessä. Lähtevät osakkaat voivat hyväksyä irtautumissopimuksen suoraan ilman takauksiin liittyvää päätöksentekoa.

Yhtiön lainojen takausjärjestelyt

Aluevaltuustolle esitetään kahden takauspäätöksen tekemistä. Ensimmäinen takauspäätös kattaa kunkin jäävän osakkaan omistusosuutta vastaavan osuuden yhtiölle myönnettyistä lainapäämistä ja niiden liitännäiskustannuksista. Toisin sanoen takauspäätös kattaa kyseisen omistajan jo takaamat yhtiön lainat sekä lisäyksenä kunkin omistajan suhteellisen osuuden lähteviltä osakkailta siirtyvistä lainoista. Toinen takauspäätös kattaa jäävän osakkaan omistusosuutta vastaavan osuuden uudesta yhtiön lainasta, jonka lainan on tarkoitus kattaa yhtiön kuluvan vuoden rahoitustarpeet.

Yhtiön taloudellinen tilanne

Oy Apotti Ab on voittoa tuottamaton osakeyhtiö, joka tuottaa palveluita omistajina oleville asiakkailleen ja laskuttaa syntyneet kustannukset heiltä. Apotti-järjestelmän rakentamisvaiheen investointikustannukset on aktivoitu yhtiön taseeseen ja kustannukset on rahoitettu pitkäaikaisilla lainoilla, joiden vakuudeksi omistajat ovat antaneet takauksia omistusosuuksien suhteessa yhteensä 280 miljoonan arvosta. Näitä pitkäaikaisia lainoja on lyhennetty kunkin omistajan käyttöönoton jälkeen tai sopimuksen perusteella alkaneella poistolaskutuksella. Niiden osakkaiden osalta, joilla käyttöönottoa ei ole tapahtunut, poistolaskutuksen alkamisajaksi on sovittu 1.1.2024. Irtautumissopimukseen liittyvien neuvottelujen vuoksi poistolaskutusta ei käynnistetty vuoden alusta, vaan käynnistetään 1.4.2024 alkaen. Pitkäaikaisia lainoja on maksettu pois 114 miljoonaa euroa 31.3.2024 mennessä. Siten pitkäaikaista lainaa

on jäljellä 178 miljoonaa euroa. Aikaisemmin annetut takaukset eivät ole kuitenkaan käytettävissä uusien lainojen vakuutena. Lisäksi yhtiö on käyttänyt lyhytaikaisiin rahoitustarpeisiin Kuntarahoituksen Kuntayritystodistusohjelmaa, jonka limiitti on 60 miljoonaa euroa. Kuntayritystodistuksen vakuutena on omistajien antamat, toistaiseksi voimassa olevat takaukset. Lyhytaikaisen rahoituksen riittävyyden varmistamiseksi yhtiö sai tarjouksen 15 miljoonan euron lyhytaikaisesta vakuudettomasta lainasta 12 kuukaudeksi. Laina nostettiin helmikuussa ja sillä varmistettiin rahoituksen riittävyys vuodelle 2024.

Taloudelliseen tilanteeseen on vaikuttanut myös se, että aiemmin omistajina olleet kunnat Inkoo, Loviisa ja Siuntio eivät ole maksaneet yhtiön myyntisaatavia siten kuin on sovittu. Näistä myyntisaatavista ja liittymismaksuista on menossa perintäprosessi Helsingin käräjäoikeudessa. Lisäksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on jättänyt 2023 ja 2024 laskunsa osin maksamatta. Näistä kuntien ja LUVN sopimuksiin perustuvista saatavista on kertynyt 3/2024 mennessä yhtiölle yhteensä noin 8,3 miljoonan euron saatavat. Yhtiö ei tuota voittoa ja sen toiminta perustuu siihen, että omistaja-asiakkaat kattavat kaikki syntyneet kustannukset omistusosuksiensa suhteessa. Maksamattomat laskut aiheuttavat rahoituksellisia haasteita ja rahoitusvajeen kattaminen ulkopuolisella lyhytaikaisilla lainoilla aiheuttaa ylimääräisiä korkokustannuksia kaikille osakkaille.

Yhtiö on ajautunut rahoituksellisesti haastavaan tilanteeseen, koska pitkään jatkuneiden osakkaiden irtaantumisneuvottelujen takia yhtiö ei voi saada kaikkien nykyisten omistajien antamia takauksia omistusosuuksien suhteessa. Yhtiöllä on myös ollut haasteita saada markkinoilta vakuudettomia lyhytaikaisia lainoja omistusjärjestelyjen siirtymävaiheen yli.

Kassavirtaennusteesta ilmenevät yhtiön tämänhetkiset rahoitusnäkömät.

Esitys

Aluevaltuustolle on tarkoitus esittää, että se antaisi omavelkaisen takauksen kunkin jäävän osakkaan omistusosuutta vastaavalle osuudelle yhtiölle myönnetystä lainapäääomista ja niiden liitännäiskustannuksista. Toisin sanoen takauspäätös kattaa kyseisen omistajan jo takaamat yhtiön lainat sekä lisäyksenä kunkin omistajan suhteellisen osuuden lähteviltä osakkailta siirtyvistä lainoista. Takausvastuu lisääntyy määrällä, joka vastaa jäävän osakkaan omistusosuutta vastaavaa suhteellista osuutta lähtevien osakkaiden takausvastuista. Takausvastuiden kulloinenkin enimmäismäärä ilmenee irtautumissopimuksen liitteistä 3a ja 3b.

Aluevaltuustolle on tarkoitus esittää lisäksi, että jäljelle jäävät yhtiön omistajat eli HUS-yhtymä, Helsingin kaupunki sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialue antaisivat yhdessä omavelkaiset takaukset 30 miljoonalle eurolle omistusmuutosten jälkeisiin omistusosuuksiin perustuen. Omistusosuudet suunnitellun omistusjärjestelyn jälkeen ovat: HUS-yhtymä 46,33 %, Helsinki 38,35 % sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialue 15,32 %. Tällöin uudet takaukset olisivat osakkaiden irtaantumisen jälkeisiä omistusosuuksia vastaavat. Liitteen 2 mukaisesti yhtiö pystyy maksamaan nostettavan lainan tulevalla poistolaskutuksella.

Riskiarvio

Oy Apotti Ab:n toiminnan tarkoituksena on tuottaa omistajina oleville asiakkailleen sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmäpalvelut sekä huolehtia järjestelmän ylläpidosta ja kehittämisestä asiakastarpeiden ja päätösten mukaisesti. Yhtiön toiminnasta aiheutuva riski on omistajalle vastaava kuin tilanteessa, jossa omistaja itse kehittäisi ja ylläpitäisi sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmää. Omistajat ovat ulkoistaneet sidosyksikkönä toimivalle ja voittoa tavoittelemattomalle Oy Apotti Ab:lle asiakas- ja potilasjärjestelmän kehittämisen ja ylläpidon kaikkine infrastruktuuripalveluineen. Oy Apotti Ab:n lainojen takaukseen ei siten liity omistajien sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisveloitetta laajempia tai suurempia riskejä, koska tietojärjestelmät ja niihin liittyvät palvelut ovat välttämättömiä joka tapauksessa sote-palveluiden järjestämisvastuun täyttämiseksi.

Alun perin osakkaat ovat antaneet yhtiölle pitkäaikaisia takauksia 280 miljoonan arvosta sekä antaneet takaukset lyhytaikaiseen rahoitustarpeeseen tarkoitettun kuntayritystodistusohjelman käyttämiselle 60 miljoonan arvosta. Pitkäaikaisia lainoja on maksettu pois 114 miljoonaa euroa 31.3.2024 mennessä. Siten pitkäaikaista lainaa on jäljellä 178 miljoonaa euroa, joten takausmäärä uuden 30 miljoonan euron takauksen jälkeen tulee olemaan kaikkien jäljelle jäävien osakkaiden osalta pienempi, kuin alkuperäiset takausvastuut olivat. Uuden takauksen turvin nostetut lainat tulee lyhentää loppuun vuoden 2034 päättymiseen mennessä.

Valtiontuki

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen valtiontukea koskevan artiklan 107 (1) mukaisesti tuki on kielletty, jos kaikki seuraavat kriteerit täyttyvät yhtäaikaaisesti:

- (1) julkisia varoja kanavoidaan muodossa tai toisessa taloudellista toimintaa harjoittavalle yritykselle,
- (2) tämä taloudellinen tuki suosii jotakin yritystä tai tuotannonalaa,
- (3) taloudellinen tuki vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua, sekä
- (4) taloudellinen tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Kyseessä on takauksen myöntäminen Oy Apotti Ab:lle, jonka julkisyhteisöt ovat perustaneet hoitamaan niiden toimialaan kuuluvaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseen liittyvää tehtävää, ja yhtiön tarkoituksena on tuottaa omakustannusperusteisia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyviä palveluja vain omistajilleen.

Asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinta on kilpailutettu julkisista hankinnoista annetussa laissa säädetyssä menettelyssä, ja hankinta-asiakirjoissa on määritelty ne muut julkisyhteisöt, jotka voivat puitejärjestelyn perusteella ja yhtiön osakkaaksi tulemisen kautta käyttöönottaa järjestelmän. Yhtiö on perustettu toteuttamaan omistajilleen ainoastaan niiden yhteiseen sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmähankintaan perustuvaa palvelua.

Yllä olevilla perusteilla Oy Apotti Ab ei harjoita valtiontukisäännösten näkökulmasta taloudellista toimintaa. Takauksen myöntäminen ko. yhtiölle ei siten sisällä kiellettyä valtiontukea, koska kaikki valtiontukea koskevat kriteerit eivät täyty.

Hyvinvointialuelain 134 § edellytykset takauksen myöntämiselle

Hyvinvointialuelain 134 § vaatimukset huomioiden, hyvinvointialueen talouden tunnuslukujen perusteella arvioituna voidaan todeta, että myönnettäväksi esitettävä takaus ei vaaranna hyvinvointialueen kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Takaukseen ei myöskään sisälly hyvinvointialueissa tarkoitettua merkittävää taloudellista riskiä ottaen huomioon edellä selostetun yhtiön tarkoituksen sekä sen, että yhtiön omistajina on pelkästään julkisyhteisöjä. Takauksesta vaadittavat vastavakuudet kattavat riittävän osan hyvinvointialueen riskienhallinnan näkökulmasta. Helsingin kaupunkiin sovelletaan kuntalain 129 §:ä.

Ehdotus

Edunvalvontajaosto päättää merkitä tiedoksi Oy Apotti Ab:n omistus- ja takausjärjestelyiden valmistelun ja käy keskustelua asiasta.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa edunvalvontajaoston puheenjohtaja Maarit Raja-Aho, maarit.raja-aho@vakehyva.fi.

§ 20

Edunvalvonnan ajankohtaiset asiat sekä muut käsiteltävät asiat

Hyvinvointialuejohtaja sekä konsernipalvelujen toimialajohtaja antavat kokouksessa tilannekatsauksen edunvalvonnan ajankohtaisista asioista. Käsiteltävänä:

- Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi hyvinvointialueesta annetun lain ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain 2 ja 17 §:n muuttamisesta: lausunnon antaminen on tarkoitus käsitellä aluehallituksen kokouksessa 14.5.2024.

Käydään lisäksi keskustelua muista käsiteltävistä asioista.

Ehdotus

Käydään keskustelua ja merkitään tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa edunvalvontajaoston puheenjohtaja Maarit Raja-Aho, maarit.raja-aho@vakehyva.fi.

Muutoksenhakukielto

§15, §16, §17, §18, §19, §20

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.

(Laki hyvinvointialueesta 141 §)